

vocant, id est parvum cœnobium, quasi a majore A extre mos hominum Morinos regius ille apparatus, S. Vulmari Appendicem, exædificasset; et assumptis ab illo monachis egregiam ascripsisset dotem, curavit illud superiore vel hujus anni 1099 prioribus mensibus, per Gerardum Tarvannensem episcopum, divæ Virgini lamentabundæ seu dolorosæ sacrari... Igitur in illo dolorosæ Virginis peculiari sacrario B. Ida dies precibus extrahit; et apud divam matrem et S. Vulmarum loci præsides, rem filii Godefridi bellicam agit ardentissime. Qui sane bonam feminæ mentem non sunt frustrati; sed effecere ut inter precandum in extasi rapta, quodammodo cerneret Godefridum filium castello ligneo suos animantem, tela in hostes creberrima ejaculantem, heroica impressione primum omnium moenia concedentem: denique dici posset omnium quæ illic gestæ sunt rerum, ad prolem spectantium, species ei cœlitus tanto terrarum intervallo suisse objectas. Nam, cum jam ab annis compluribus Bononiæ versaret, in eo divæ Virginis et S. Vulmari sacrario comperi in tabula exaratum. [Hic Idam, dum sacris interesset mysteriis, vidisse filium Godefridum Hierosolymam, eximio stratagemate ac viribus heroicis, invadentein; nec non in regem Hierosolymæ coronatum.]

« Quæ cum diversis temporibus peracta sint, vi dentur media et adjuncta etiam sub ejus mentis oculos cecidisse. » Deinde cap. 8 de Godefrido in regem coronato agit et de B. Ida ista addit. » Etsi id intra templi Hierosolymitani septa gereretur, in

A extremos hominum Morinos regius ille apparatus, et regii diadematis pia aspernatio perlata sunt ad oculos Idæ, matris sanctissimæ, saeris missæ ritibus operam dantis, in novo illo Vulmarense ascetarum, lamentabundæ Virgini obsequentium, monasterio. »

14. Mortuo anno 1100 Godefrido rege, in ejus locum subrogatus est Balduinus, alter B. Idæ filius: dein tertius Eustachius reversus est ad B. Idam matrem suam et comitatum Boloniensem: qui curavit a Lamberto Atrebateni episcopo Lensenium canonicorum collegium, astipulante B. Ida matre, confirmari. Diploma episcopi ex mss. monumentis Lensiensibus excedit Malbrancus in scholiis ad caput 16 libri ix hoc exordio: « Ego Lambertus, Dei miseratione episcopus Atrebatenis, justis et honestis petitionibus honorabilis comitis Eustachii et nobilis ejus uxoris Mariæ comitissæ nec non et matris predicti comitis, Idæ religiosæ comitissæ acquiescens, quod a ministerio nostro exigunt, scire volumus tam præsentibus quam futuris filiis nostris, in libertate spiritus Lensensi Ecclesie et canonicis ejusdem ecclesiæ, ex petitione predictarum personarum, ratum et stabile perenni tempore per nostræ auctoritatis privilegium confirmasse... Datum Atrebati, anno Dei Christi 1106, indictione xiv, vii Idus Junii, anno pontificatus domini Lamberti episcopi Atrebatenis xii, regnante Philippo rege in Francia, Roberto Júnior comite Flandriæ, Eustachio comite Bononiensem et Lensenium. »

BEATÆ IDÆ DONATIONES ECCLESIASTICÆ.

(Vide supra col. 453, 454, 457, 458.)

OSMUNDI EPISCOPI ASTORICENSIS

EPISTOLA AD IDAM.

(Edidit MABILL. *Analecta*, nov. edit., pag. 455.)

MONITUM.

Scripta est hæc epistola circiter annum 1059, quo Ida, Eustachii comitis Bononiensis uxor, in castro Lenensi pagi Atrebatenis, recentioribus Lensio, Deiparae Virgini templum construxit, instituitque canonicorum collegium. Præterea reliquias undeque conquisivit, easque intulit in basilicam a se ædificatam, scilicet reliquias sancti Vulganii, cuius corpus Lenensi monasterio canonicorum quiescere testatur Baldéricus in Chronici lib. ii, cap. 22. Hinc factum puto, ut Ida ex Hispania per Osmundum episcopum obtinuerit capillos beatæ Mariæ, de quibus in hac epistola agitur. Lege Jacobum Malbrancum in lib. viii De Morinis. cap. 48, ubi de Ecclesia Lensensi.

OSMUNDUS, Dei gratia Astoricensis episcopus, Ioæ, A habuerunt. Cumque iterum gens Saracenorum Hispaniam perurgeret, episcopi et omnes viri religiosi ad nostras Alpes, videlicet Astoricenses, quæ ab Astorica habent nomen, confugere, et quidquid præcipuum ducebant, asportaverunt, et in civitate nostra Astorica atque Oveto omnia recondiderunt.

Quoniam tua summa prudentia investigare, insuper invenire desiderat qualiter civitas Astorica reliquias tantas capillorum sanctæ Mariæ Dei Genitricis habuerit, et unde invenerit, sanctæ petitioni tuæ et investigationi piissime satagere, prout in sententiis librorum nostrorum invenimus, sub brevitate decrevimus. Invenimus namque quod, persecutione gentilium urgente, Hierosolymam septem discipuli, Torquatus et Iscius. cum cæteris quinque, Hispaniam navigarent, deferentes eas et alias quamplurimas usque Toletam pervenerunt. Rex vero Hispaniae et omnis populus ejus honorifice suscepérunt eas, et in magna reverentia læti eas, sicuti decebat,

A habuerunt. Cumque iterum gens Saracenorum Hispaniam perurgeret, episcopi et omnes viri religiosi ad nostras Alpes, videlicet Astoricenses, quæ ab Astorica habent nomen, confugere, et quidquid præcipuum ducebant, asportaverunt, et in civitate nostra Astorica atque Oveto omnia recondiderunt. Nos vero posteri sic eas habentes, et præcepto nostri regis, videlicet Adefonsi, non obviantes, misimus vobis de melioribus et dignioribus magnam partem, obsecrantes ut sitis memoratrix Astoricensis Ecclesiæ.

Ego vero Adefonsus rex hanc chartam vidi et legi, et quæcumque in ea scripta sunt, propria manu confirmavi.

B

GENEALOGIA COMITUM BULONIENSIVM

ED. L. C. BETHMANN.

(Ap. PERTZ, *Monumenta Germaniæ historica*, Script. tom. IX, pag. 299.)

Carolingicæ domus genealogia primis temporibus ultra Ansbertum non ascendit. Sed postquam regnum adepti sunt Carolingi, non defuerunt qui eos per Blithildem a Merovingis deducerent, scilicet ut legitimo hereditatis jure possidere viderentur id quod revera per vim tantum atque assensu populi possidebant regnum. Hujusmodi sunt genealogiæ infra p. 296 et SS. II, 308 propositæ. Eorum vero qui, hac stirpe a regno Francorum dejecta, per Carolum ducem ex illa processerunt, genealogiam complures exhibent codices; qui quamvis multum inter se differant, ad unam tamen omnes reduci possunt

A. Formam primariam, anno sere 1096 conditam, quæ a Priamo usque ad Godefridum Bullonensem descendit. Eam continet

1) *codex Bruxellensis n. 9825 sæc. XII, olim Pamelii, tum soc. Jesu Brugensis, exhibens Roberti et Fulcheri Historias, descriptionem Terræ sanctæ, catalogos epp. Hieros., regum, paparum, descriptionem sanctuarii Lateranensis, miraculum in Saxonie, septem mir. mundi, genealogiam regum Francorum, carmen de Mahumeth, genealogiam nostram.*

2) *Vaticanus Christinæ n. 236 post Hildeberti epistolas genealogiam habet, quæ fortasse ejusdem generis est.*

B. Secundæ familiæ codices dicimus, qui eidem notitiam Quomodo disjunctum sit regnum Francorum a genealogia Karoli Magni subjecerunt; scilicet

1) *Marchianensis, jam Duacensis n. 838 s. XII, de quo. cf. Pertz Archiv. VIII, 430, eadem sere continens, quæ A1 et B4.*

2) *Bruxellensis n. 9857 s. XII, post Bedæ Chronicon.*

3) *Vaticanus Christinæ n. 596, s. XII, post catalogum pontificum.*

4) *Vaticanus Christinæ n. 712, membr., continens Roberti et Fulcheri Historias. R. descriptionem Terræ sanctæ, catalogos epp. Hieros., descriptionem sanctuarii Lateranensis, catalogum pontificum, hanc genealogiam, descriptionem sanctuarii Constantinopolitani, lamentum de Carolo Flandrensi.*

5) *Vaticanus Christ. n. 637 chartac. s. XVII, continens Einhardi Vitam Caroli, Vitam Ludowici, hanc genealogiam.*

6) *S. Medardi Suessionensis, multum interpolatus et ad a. 1241 deductus, quem edidit Dachery Spic. II, 493.*

C. Tertiæ familiæ est' qui a Carolo Calvo incipit et in Eustachio desinit codex S. Quintini, dein Pamelii, tum soc. Jesu Brugensis, jam Bruxellensis, a. 1227 per Petrum monachum exaratus, post Hugonem Floriacensem, cf. Pertz Archiv. VII. 551, ex quo eam ediderunt Miranus Dipl. Belg. I, 363. *Le Roy Balduinus Avesnensis p. 2. Butkens Trophées I, preuves 5.*

D. Quartæ familiæ codices a Karolo Magno eam incipiunt et ad Balduinum sextum sive ad annum sere 1172 deducunt

1) *Aureævallensis, jam Luxemburgensis n. 22, de quo cf. Archiv. VIII, 595, continens Freculsum, Johannem de rege et septem sapientibus, Turpinum, genealogiam nostram.*

2) *Lobiensis quem edidit Martene Thes. III, 1451 et inde Brial XIII, 585.*

3) *Parisiense sæculi XVII apographum inter Baluzianos arm. II, p. 1, n. 3.*